

Stockholms
stad

Årsrapport 2025

Utbildningsnämnden

Rapport från
stadsrevisionen

Dnr: RVK 2026/21

Stadsrevisionen i Stockholms stad är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs av stadens nämnder och bolag. I årsrapporter för nämnder och bolag sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar.

På stadens webbplats, start.stockholm/revision, finns revisionsrapporter publicerade. För att prenumerera på stadsrevisionens informationsbrev, uppge e-postadress till revision.rvk@stockholm.se.

Till

Utbildningsnämnden

Årsrapport 2025

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen för utbildningsnämndens verksamhet under 2025.

Verksamheten har skötts på ett delvis ändamålsenligt sätt. Kommunfullmäktiges mål gällande nämndens kärnverksamhet nås inte helt, bland annat avseende elevernas kunskapsresultat, trygghet och frånvaro i skolan.

Den interna kontrollen har varit delvis tillräcklig. Det behövs åtgärder för att säkerställa en god kontroll vid samtliga skolenheter.

Revisorerna har den 25 mars 2026 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till utbildningsnämnden för yttrande.

Beslutat yttrande och justerat protokollsutdrag ska ha inkommit till revision.rvk@stockholm.se senast den 26 juni 2026. Av yttrandet bör det framgå vilka åtgärder som nämnden avser att vidta gällande revisionens rekommendationer.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Mia Sydow Mölleby
Ordförande

Anna Nording
Sekreterare

Sammanfattning

Kommunallagen anger att revisionen årligen ska pröva om verksamheten bedrivits på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om nämndens interna styrning och kontroll varit tillräcklig.

Verksamhet och ekonomi

Utifrån genomförd granskning bedöms utbildningsnämnden delvis ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vidare bedöms nämnden från ekonomisk synpunkt i huvudsak ha bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Nämndens ekonomiska utfall är i linje med budget. Bedömningen var densamma föregående år.

Revisionskontoret konstaterar att mål och indikatorer inom fullmäktiges inriktningsmål för välfärd inte uppfylls helt. Målen och indikatorerna berör nämndens kärnverksamhet och mäter bland annat elevernas kunskaper, trygghet och frånvaro. Det framkommer även att det finns behov av att säkerställa att samtliga grundskolor har tillgång till psykologresurs i enlighet med skollagens krav. Inte heller fullmäktiges inriktningsmål gällande miljö och klimat uppfylls helt.

Revisionskontorets granskningar under året visar t.ex. att rektors förutsättningar att utföra det pedagogiska ledarskapet i större utsträckning bör följas upp. Ett annat förbättringsområde är lärmiljöer i den anpassade grundskolan.

Intern styrning och kontroll

Utbildningsnämndens interna styrning och kontroll bedöms, utifrån genomförd granskning, delvis vara tillräcklig.

Liksom tidigare år konstaterar revisionskontoret att den interna kontrollen inom flera områden behöver stärkas vid skolenheterna. Bland annat behöver avtalsuppföljning säkerställas inom måltidsservice, lokalvård och skolskjuts. Förbättringsområden konstateras även fortsatt gällande skolornas anmälan av delegationsbeslut. Vidare behöver nämnden säkerställa att resor sker i enlighet med fullmäktiges rese- och mötespolicy samt att hanteringen av betalkort efterlever fullmäktiges riktlinjer samt stadsdelningskontorets tillämpningsanvisningar.

Det finns även väsentliga rekommendationer som kvarstår att åtgärda från tidigare års granskningar, t.ex. det systematiska kvalitetsarbetet gällande studie- och yrkesvägledning.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhet och ekonomi	2
2.1 Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.1.1 Fullmäktiges inriktningsmål för välfärd	2
2.1.2 Fullmäktiges inriktningsmål för miljö och klimat.....	6
2.1.3 Fullmäktiges inriktningsmål för ekonomi, jobb och bostäder.....	7
2.2 Ekonomiskt resultat.....	7
2.2.1 Driftverksamhet.....	7
2.2.2 Investeringsverksamhet.....	9
3. Intern styrning och kontroll	10
3.1 Organisation och ansvarsfördelning	10
3.2 Riskanalys och internkontrollplan	11
3.3 Riktlinjer och rutiner för systematisk uppföljning.....	11
3.3.1 Verksamhetsstyrning	12
3.3.2 Ekonomistyrning	12
4. Fördjupade granskningar.....	14
4.1 Avtalsuppföljning inom måltidsservice	14
4.2 Rektors förutsättningar.....	16
4.3 Anpassad gymnasieskola	19
4.4 Hantering av betalkort (FirstCard)	21
4.5 Granskning av lönehantering.....	22
5. Uppföljning av tidigare års granskning	23
Bilaga 1 Uppföljning av lämnade rekommendationer	24
Bilaga 2 Bedömningskriterier	34

1. Årets granskning

Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen pröva om verksamheten sköts på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om nämndens interna kontroll är tillräcklig.

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. En uppföljning av hur nämnden har åtgärdat rekommendationer i tidigare års granskning redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 1.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen, god revisionsred i kommunal verksamhet och utifrån nämndens reglemente. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorsgrupp 1.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. I granskningen har revisorerna biträttas av stadens revisionskontor. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 2.

Revisorerna träffade våren 2025 nämndens presidium för genomgång av 2024 års granskning och avstämning inför 2025.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningsledningen.

2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets grund för bedömning av utbildningsnämndens ändamålsenlighet avseende verksamhet och ekonomi. Genomförda granskningar redovisas mer ingående i avsnitt 4.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Utbildningsnämnden bedöms, i likhet med tidigare år, delvis ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundas på att mål och indikatorer som berör nämnden kärnverksamhet, bl.a. kunskapsresultat och frånvaro, uppfylls delvis.

Ett av fullmäktiges tre inriktningsmål uppfylls enligt nämnden och två bedöms delvis uppfyllda. Inriktningsmålet ”Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden” uppfylls delvis. Nämnden bedömer vidare att 12 av fullmäktiges 15 verksamhetsområdesmål som rör nämnden har uppfyllts. Tre av målen redovisas som delvis uppfyllda. Revisionskontoret delar nämndens bedömning samt konstaterar att nämnden har bedrivit verksamhet i enlighet med reglementet.

Revisionskontoret bedömer att den samlade rapporteringen ger rimliga förutsättningar för att bedöma uppfyllelsen av mål och reglemente. Den samlade rapporteringen beskriver även i huvudsak vilka åtgärder som nämnden planerar att vidta för de mål som inte uppfyllts.

Nedan analyseras kortfattat de mål som berör nämndens verksamhet.

2.1.1 Fullmäktiges inriktningsmål för välfärd

Fullmäktiges första inriktningsmål är ”Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden”.

Inom inriktningsmålet återfinns det verksamhetsområdesmål som avser nämndens kärnverksamhet, ”Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan”. Detta för nämnden väsentliga mål bedöms som delvis uppfyllt då fem av fullmäktiges sex indikatorer som avser elevernas studieresultat inte uppfylls helt. Därutöver uppfylls inte flertalet av nämndens mål gällande kunskapsutveckling, andel legitimerade lärare och grundskoleelevernas frånvaro. Mer ingående beskrivning av måloppfyllelsen avseende kunskapsmål i grundskola och gymnasium redovisas nedan.

Målnivåer för indikatorer som mäter elevernas upplevda trygghet uppfylls för året. Detta till skillnad från föregående år, då indikatorer gällande trygghet och studiero inte uppfylldes helt. Den enkät som mäter trygghet och studiero har dock förändrats, vilket inte gör resultaten helt jämförbara över året. Enligt skollagen ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. För 2025 har nämnden inte längre formulerat målvärden för upplevd studiero. Frågor om studiero ställs dock i den nya enkäten, vilken visar att upplevelsen av studiero är lägre än upplevelsen av trygghet. Cirka hälften av eleverna i årskurs 6 och cirka 60 procent av eleverna i årskurs 9 anser att det oftast är bra arbetsro. Gällande trygghet svarar 86 procent av eleverna i årskurs 6 och 84 procent av eleverna i årskurs 9 positivt på frågor om upplevd trygghet.

Fullmäktiges mål för frånvaro i grundskolan uppfylls inte, då den totala frånvaron var 9,8 procent jämfört med målnivån fem procent, men utfallet är något bättre än föregående år. Nämnden har under året gjort en fördjupad studie om frånvaron i grundskolan. Den visar att frånvaron steg kraftigt under pandemin för att sedan minska. Dock inte till nivåer innan pandemin. Ökningen utgörs främst av anmäld frånvaro. Nämnden föreslår ett antal områden för fortsatt arbete, bland annat förstärkt kommunikation kring goda arbetssätt, säkerställande av ändamålsenliga systemstöd och ytterligare förstärkt samverkan mellan skola och socialtjänst. Arbete bedrivs redan tidigare inom bland annat skolsociala team i samverkan med socialtjänsten. Revisionskontoret rekommenderade nämnden 2024 att säkerställa att stadens grundskolor anmäler till nämnden när en utredning av en elevs frånvaro inletts, i enlighet med skollagen. Införandet av ett nytt systemstöd ska enligt nämnden underlätta detta.

Revisionskontoret har under året genomfört en granskning som visar att nämnden i allt väsentligt säkerställer att rektorer i de kommunala grundskolorna har förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap och övriga uppdrag. Delar som kan utvecklas är bland annat att stärka uppföljnings- och åtgärdsarbetet kring rektors och biträdande rektors arbetsmiljö. Se vidare avsnitt 4.1.

En granskning har även gjorts av anpassad gymnasieskola. Granskningen visar att nämnden i allt väsentligt bedriver undervisningen på ett sätt som främjar elevernas kunskapsutveckling. Förbättringsområden som noteras rör lärmiljöer och att säkerställa att undervisningen bedrivs av behöriga lärare. Se vidare avsnitt 4.2.

Ett annat fortsatt utvecklingsområde är att möta skollagens krav på bemanning av psykologkompetens. Enligt skollagen ska skolans elevhälsa omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För dessa insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare. Av nämndens patientsäkerhetsberättelse, vilken upprättas årligen utifrån patientsäkerhetslagen, framgår att 20 procent av nämndens grundskolor saknar tillgång till psykolog. Dessa skolor har vare sig anställd psykolog eller nyttjar inköpt psykologkonsult. Därmed uppfyller de inte skollagens krav på tillgång till psykologresurs. Det konstateras även att vid de skolor som har tillgång till psykolog saknas i flera fall psykologer i den omfattning som krävs för att uppfylla skollagens krav på att skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete även ska omfatta psykologiska insatser, samt att psykologen ska vara delaktig i skolans systematiska kvalitetsarbete. Från revisionens tidigare granskning elevhälsan 2021 finns en rekommendation att säkerställa att elevhälsans samtliga yrkesgrupper i större utsträckning ska kunna genomföra förebyggande och hälsofrämjande insatser. Detta med bakgrund av att vissa av elevhälsans yrkeskategorier, däribland skolpsykolog, hade svårt att få tid att medverka i det främjande och hälsoförebyggande arbetet. Se bilaga 1. Kommunfullmäktige har givit nämnden uppdraget att under 2026 utreda hur andelen fasta psykologer inom grundskolan kan öka.

Grundskolan

Målvärdena uppfylls endast delvis för huvuddelen av de indikatorer som mäter kunskapsresultat. Indikatorerna visar bland annat andel elever som uppnått kraven i nationella prov, har godkända betyg, har uppnått kunskapskraven i alla ämnen och har behörighet till nationella program. Mätningarna görs för åk 3, 6 och 9. Nämnden uppger att de bland annat arbetar med insatser för att höja resultat i områden med socioekonomiska utmaningar, men även med riktade insatser till tidiga åldrar inom matematik och språk. En trend är att flera skolor använder sig av lovskola jämfört med tidigare år. Nya nämndindikatorer för året visar att målvärden för grundläggande kunskaper i svenska och matematik i åk 1 uppnås.

Andel elever i åk 9 som når kunskapskraven i alla ämnen har minskat något jämfört med föregående år, medan andel behöriga till nationella program och meritvärden ökat något. Kunskapsresultaten i åk 6 har ökat något jämfört med föregående år.

Det är fortsatt stor spridning i resultat mellan områden med olika socioekonomiska förutsättningar, men även inom och mellan skolor

i samma område. I åk 6 varierar andelen elever med betyg motsvarande behörighet till gymnasieprogram mellan 40 och 90 procent i gruppen skolor med sämre socioekonomiska förutsättningar. Över en 10-årsperiod ses dock en trend av minskad resultatspridning mellan skolor med högst och lägst socioekonomiskt index. Nämnden vidtar åtgärder för att öka likvärdigheten, bland annat inom insatsen Kommunal samverkan för bästa skola (KSBS) där tolv grundskolor utsetts för riktade utvecklingsinsatser för att höja kunskapsresultaten.

Flickor i åk 9 har fortfarande något högre meritvärden än pojkar, medan pojkar till skillnad från tidigare år i något högre utsträckning har godkänt betyg i alla ämnen.

Tabell över kommunala grundskolan åk 9: Utfall 2025 med jämförelse 2022-2024 (inkl. nyanlända).

Indikator	Utfall 2025	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Målvärde 2025
Andel elever av samtliga elever i årskurs 9 som är behöriga till nationella program, exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund (procent) <i>Fullmäktigeindikator</i>	90,3	90,0	91,1	91,7	95
Andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (procent) <i>Fullmäktigeindikator</i>	78,9	79,0	79,4	80,2	82
Meritvärde i årskurs 9	250	248	248	249	252

Gymnasieskolan

Nämnden uppvisar en hög måluppfyllnad gällande både fullmäktiges och nämndens egna mål för gymnasieskolan. Genomströmningen har ökat något, medan andel med examensbevis är i linje med föregående år. Genomsnittlig betygspoäng och andel behöriga till högskolestudier är högre än i riket, vilket delvis kan förstås mot ett antal strukturella variabler. Jämfört med riket har Stockholms stads gymnasieskolor en högre andel högskoleförberedande program och färre yrkesprogram och introduktionsprogram. Söktrycket till stadens program är därutöver högt, vilket påverkar meritvärden för antagning.

Indikator	Utfall 2025	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Målvärde 2025
Andel gymnasieelever som slutfört utbildning inom nationella program inom tre år med gymnasieexamen (procent) <i>Fullmäktigeindikator</i>	85	84	84	83	84
Andel elever med examensbevis oavsett studielängd, nationellt program (procent)	89	89	89	88	89

Genomsnittlig betygspoäng uppgår till 16,1, att jämföra med 16,2 föregående år. Flickor uppnår generellt sett högre resultat än pojkar, men skillnaderna har minskat något för andra året i rad. Både gällande genomsnittlig betygspoäng och gällande andel med gymnasieexamen.

Förvaltningens egna uppföljning visar att skolorna har haft en strukturerad planering inför övergången till ny läroplan och ämnesbetygsreformen.

Anmälningssärenden

Från januari till och med november 2025 har 27 anmälningar som rör elever i staden inkommit och registrerats hos Skolinspektionen, Barn- och elevombudet samt Diskrimineringsombudsmannen. Föregående helår inkom 35 ärenden. Av årets ärenden avser 18 kränkande behandling. Av de ärenden som utretts har ett ärende inneburit att huvudmannen fått kritik för att ha brustit i anmälningsskyldigheten. Av de åtta ärenden som avser diskriminering har beslut fattats i två ärenden, varav nämnden fått kritik i ett där staden bedömts bryta mot diskrimineringsförbudet.

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls delvis, huvudsakligen beroende på att målvärdena för grundskoleelevernas studieresultat inte uppfylls helt. Revisionskontoret delar nämndens bedömning.

2.1.2 Fullmäktiges inriktningsmål för miljö och klimat

Fullmäktiges andra inriktningsmål är ”Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning”.

Fullmäktiges mål gällande andel ekologiska livsmedel uppfylls inte och ligger långt från målnivån. Vidare behöver klimatpåverkan från skolmåltider minskas. Utbudet av ekologiska livsmedel beskrivs av skolorna som en bristvara. Nämnden uppger att arbete sker genom kompetenshöjande insatser och genom att försöka öka utbudet av ekologiska produkter i stadens nya livsmedelsupphandling.

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls delvis. En av fullmäktiges två obligatoriska indikatorer uppfylls inte och nämnden bedömer att två av de fyra verksamhetsområdesmålen uppfylls delvis. Revisionskontoret delar nämndens bedömning.

2.1.3 Fullmäktiges inriktningsmål för ekonomi, jobb och bostäder

Fullmäktiges tredje inriktningsmål är ”Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla”.

Nämnden bedömer att målet uppfylls, där bidragande faktorer är en ekonomi i balans, en positiv utveckling i form av minskande sjukfrånvaro samt resurseffektiv lokalplanering som möter ett vikande elevantal. Revisionskontoret delar nämndens bedömning.

2.2 Ekonomiskt resultat

Nämnden bedöms i huvudsak ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämnden har beskrivit och analyserat avvikelserna mot budget på ett tillfredsställande sätt.

2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2025:

Driftverksamhet (mnkr)	Budget inkl. justeringar 2025	Utfall inkl. justeringar 2025	Avvikelse 2025	Avvikelse 2025, %	Avvikelse 2024, %
Intäkter	2 905	2 778	-127	4%	6%
Kostnader	-23 397	-22 951	446	2%	2%
Verksamhetens nettokostnader	-20 493	-20 173	320	2%	1%
Verksamhetens nettokostnader efter resultatöverföringar	-20 493	-20 320	173	0,8%	0,8%

Nämndens ekonomiska utfall innebär ett överskott på 173 mnkr efter resultatöverföringar i förhållande till fullmäktiges budget. Revisionskontoret konstaterar att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts. Avvikelsen är 0,8 procent mot budget.

Avvikelsen består enligt nämndens redovisning främst av ett samlat överskott vid skolor i egen regi (132 mnkr), men även av outnyttjade centrala reserver (45 mnkr), lägre kostnader vid central

förvaltning (41 mnkr) och lägre lokalkostnader (17 mnkr) än budgeterat. För skolorna i egen regi har förbättrade förutsättningar genom höjd skolpeng och lägre personalomkostnadspålägg bidragit till överskottet. Överskott (totalt 85 mnkr) finns även i budgetposter som avser fördelning av resurser avsedda för både skolor i fristående och kommunal regi. Budgetposterna rör bland annat skolpeng till fristående skolor, ersättningar mellan kommuner samt kostnader för särskilt stöd och skolskjuts. Avvikelserna förklaras bland annat av volymförändringar, lägre snittkostnader per elev, mer intäkter från andra kommuner och lägre kostnader för skolskjuts och särskilt stöd.

Antal Stockholmselever som går i grundskolan har minskat med ca 2 000 elever jämfört med föregående år. Elevantalet i grundskolan väntas minska under många år framöver. Antalet Stockholmselever i gymnasieskola har ökat med 862 elever jämfört med föregående år och elevantalet väntas vara stabilt de närmaste åren. Nämnden redovisar att de arbetar med att upprätthålla en god fyllnadsgrad i de egna skolorna trots sjunkande elevantal i grundskolan. Se även avsnitt 3.4.1.

Resultatöverföringarna avser avsättningar till skolornas resultatfonder, vilket minskar överskottet från 320 mnkr till 173 mnkr. Ingen resultatenhet har avvecklats 2025.

Jämfört med föregående år har gymnasieskolan, inklusive anpassat gymnasium, haft den största nettokostnadsökningen, 195 mnkr. Nettokostnaden för grundskola, inklusive fritidshem, har ökat med 69 mnkr jämfört med föregående år, varav anpassad grundskola står för 32 mnkr.

Grundskoleverksamhet

Grundskoleverksamheten, inklusive fritidshem och anpassad grundskola, redovisar ett överskott på 209 mnkr före resultatöverföringar. Överskottet förklaras av outnyttjade reserver inom egen regi, lägre kostnader för IT, lokaler, skolskjuts och särskilt stöd än budgeterat samt högre intäkter för elever från andra kommuner.

Grundskolor i egen regi visar ett samlat överskott på 124,3 mnkr före resultatöverföringar och ett överskott på 19,1 mnkr efter. Ett överskott inom central förvaltning på 55 mnkr har delats ut till skolorna under slutet av året, baserat på elevantal. Föregående år gjorde verksamheten i egen regi ett överskott på 64,5 mnkr före resultatöverföringar.

Av grundskolor och anpassade grundskolor i egen regi redovisar 90 skolor ett överskott eller budget i balans och 30 ett underskott. Detta är en förbättring jämfört med föregående år då 44 skolor visade ett underskott. Totalt sett har resultatenheternas fonder inom grundskolan ökat med 105,2 mnkr under året.

Gymnasieverksamhet

Gymnasieverksamheten, inklusive anpassad gymnasieskola, redovisar ett överskott på 113,7 mnkr före resultatöverföringar. Överskottet uppges bero på utnyttjade reserver inom egen regi, lägre kostnader för lokaler och skolskjuts samt att snittkostnaden per elev blivit lägre än budgeterat. Snittkostnaden per elev påverkas bland annat av vilket programval eleven gör.

Gymnasieskolor i egen regi redovisar ett överskott på 86,4 mnkr före resultatdispositioner och ett överskott på 54,9 mnkr efter. Ett överskott inom central förvaltning på 35 mnkr har delats ut till skolorna i slutet av året, baserat på elevantal. Av de 27 enheterna, som består av en eller flera skolor, visar 24 enheter överskott eller nollresultat och 3 enheter har ett underskott. Detta är en förbättring jämfört med föregående år då 10 skolor visade ett underskott. Föregående år gjorde verksamheten i egen regi totalt sett ett överskott på 14,7 mnkr före resultatöverföringar.

Gymnasieskolornas fonder har ökat från 123,7 mnkr föregående år till 155,2 mnkr år 2025.

2.2.2 Investeringsverksamhet

Investeringsverksamhet (mnkr)	Budget 2025	Utfall 2025	Budget-avvikelse 2025	Budget-avvikelse 2024
Nettoutgifter	100	104	4 (4%)	14 (14%)

Nämndens utfall för investeringsverksamheten avviker negativt med 4 mnkr i förhållande till kommunfullmäktiges investeringsram om 100 mnkr. Enligt nämndens verksamhetsberättelse beror avvikelserna på att oförutsedda utgifter för köksutrustning, tvätt och matsalar uppstod i slutet på året vid vissa grundskolor.

3. Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets grund för bedömning av nämndens interna styrning och kontroll. Genomförda granskningar redovisas mer ingående i avsnitt 4.

Den samlade bedömningen är, likt föregående år, att nämndens interna styrning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig. I såväl revisionskontorets granskningar som nämndens egna uppföljning framkommer flera områden där det finns utmaningar med att säkerställa att samtliga skolenheter har tillräcklig intern kontroll. Brister eller förbättringsområden konstateras ibland annat gällande uppföljning av avtal, hantering av betalkort, anmälan av delegationsbeslut och kontroller av belastningsregister.

3.1 Organisation och ansvarsfördelning

Nämnden har delvis en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga samt oavsiktliga fel. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning.

Det finns i huvudsak riktlinjer och rutiner, liksom systematiska kontroller, som ska bidra till att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs. Efterlevnaden behöver dock säkerställas i vissa processer. Revisionskontorets granskningar visar bland annat att nämnden behöver stärka sin avtalsuppföljning inom flera områden. Under året har revisionskontoret granskat nämndens avtalsuppföljning gällande skolmåltider, så kallade måltidserviceavtal. Granskningen visar att nämnden behöver säkerställa att det sker en aktiv och dokumenterad avtalsuppföljning av måltidsservice ute vid skolorna. I tidigare granskningar har brister även framkommit gällande uppföljning av lokalvårdsavtal och skolskjuts som ännu inte lösts helt. I revisionskontorets granskning av nämndens hantering av betalkort, FirstCard, framkommer vidare att nämnden behöver säkerställa att resor sker i enlighet med fullmäktiges policy samt att köp med betalkort görs i enlighet med limitgränser i riktlinjer och tillämpningsanvisningar. Även nämndens egen uppföljning visar på brister i verifierande underlag vid köp med FirstCard.

I revisionskontorets granskning under året, liksom i nämndens egna uppföljning, framkommer att de utdrag ur belastningsregister som görs vid nyanställningar inte alltid dokumenteras vid skolorna. Vidare att det behöver säkerställas att utdrag ur registret även görs för extern personal som arbetar vid skolorna. Vidare konstateras att

det fortsatt finns skolor som inte anmält delegationsbeslut till nämnden, vilket innebär att det finns risk att kommunallagens bestämmelser inte efterlevs.

I dataskyddsombudets årsrapport 2025 framgår att nämnden stärkt sitt arbete med att uppfylla kraven i GDPR. Bland annat genom att tillsätta en registeransvarig. Fortfarande noteras dock brister och förbättringsområden, bland annat att vissa personuppgiftsbehandlingar fortsatt saknas i registerförteckningen. Nämnden bör även se till att samtliga IT-system omfattas av en uppdaterad informationsklassning och konsekvensbedömning.

Under året har revisionskontoret även granskat nämndens interna kontroll i processen för lönehantering samt i processen för att erhålla stadsbidrag för läxhjälp. Den interna kontrollen i processerna bedöms vara tillräcklig.

3.2 Riskanalys och internkontrollplan

Nämnden genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppfyllas. Exempelvis gällande personal- och ekonomiadministrativa rutiner, lokalplanering, inköp och avtalshantering. Revisionskontoret noterar att endast någon enstaka risk rör kärnverksamheten. Nämnden har i sin internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.

Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. Bland annat visar nämndens uppföljning att kontroller behöver stärkas i vissa ekonomiadministrativa rutiner, gällande exempelvis gällande attest och bokföringsunderlag. De avvikelser som påträffats har dokumenterats och åtgärder har föreslagits.

3.3 Riktlinjer och rutiner för systematisk uppföljning

Revisionskontoret bedömer att nämndens rapportering i huvudsak ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi. Nämnden har i huvudsak rutiner för uppföljning av sin verksamhet. Brister har dock noterats i granskning av nämndens systematiska avtalsuppföljning, dvs. av sådant som uppdragits åt annan att utföra. Se vidare avsnitt 3.1 och 4.1.

3.3.1 Verksamhetsstyrning

Nämndens verksamhetsmässiga resultat är delvis i linje med fullmäktiges budget, se vidare avsnitt 2.1.

Avvikelse finns främst inom fullmäktiges inriktningsmål ”Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden”, där nämnden vid tertiärrapport 2 prognosticerade måluppfyllelse men vid årets slut har sänkt bedömningen till delvis uppfyllelse. Nämndens uppföljningar under året har identifierat förmodade verksamhetsmässiga avvikelser gällande grundskoleelevernas kunskapsresultat, frånvaron i grundskolan och efterlevnad av miljömålen. Nämnden har under året arbetat på olika sätt för att stärka resultaten och nämnden har informerats om resultatet av åtgärderna. Se vidare avsnitt 2.1. Åtgärderna har inte varit tillräckliga för att uppfylla målen innevarande år.

3.3.2 Ekonomistyrning

Nämndens ekonomiska resultat är i linje med fullmäktiges budget, se vidare avsnitt 2.2.

Majoriteten av nämndens skolor i egen regi har en budget i balans och fler skolor redovisar budget i balans 2025 än 2024, se vidare avsnitt 2.2.1. Revisionskontoret konstaterar att rutiner och arbetssätt finns för hantering av ekonomiska underskott i skolorna. Nämndens egen uppföljning av budgetarbete och åtgärder vid underskott visar vidare att skolenheter med prognostiserat underskott har fångats upp och hanterats i enlighet med framtagna rutiner under året. I rutinen ingår att åtgärdsplan ska upprättas och genomföras vid prognostiserat underskott.

Nämnden har identifierat att ökade lokalkostnader och minskat elevunderlag kräver åtgärder i ekonomistyrning samt lokal- och verksamhetsplanering. Med anledning av minskade elevantal och ökande lokalkostnader per elev har nämnden skiftat fokus från nybyggnation till att upprätthålla fyllnadsgraden i det egna lokalbeståndet. Elevantalet i stadens skolor har minskat sedan 2023 och väntas minska många år framöver. Av nämndens lokalförsörjningsplan 2025-2027, med framåtblick 2045, framgår att antalet elever i de kommunala grundskolorna förväntas minska med 5 600 elever fram till 2032 medan antalet elever i de kommunala gymnasieskolorna förväntas öka med närmare 1 000 elever. Nämndens senaste lokalförsörjningsplan innebär en revidering av tidigare plan, där en ökning av elevplatser planerades. I den nya planen planeras istället en minskning med 2 300 elevplatser fram till 2032. En utmaning beskrivs vara att nå en godtagbar genomsnittlig fyllnadsgrad trots att fyllnadsgraden förväntas variera mellan skolor

och områden. Detta bland annat med anledning av att elevantalet sjunker snabbare i vissa områden och att det är svårt att avveckla lokaler samtidigt som en skolplats nära hemmet ska kunna garanteras. Minskningen av elevplatser uppges ske bland annat genom att flytta fram eller ställa in planerade nybyggnationer, utnyttja befintligt lokalbestånd vid evakueringar och samplanera lokalutnyttjande med idrottsnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnder.

Revisionskontorets granskning 2024 av lokalplanering och lokalförsörjning visade att utbildningsnämnden i samverkan med Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) bedriver ett aktivt arbete avseende lokalförsörjning av skollokaler. Revisionskontoret konstaterar dock att nämnden fortsatt behöver följa behovet av skollokaler och kostnadsutvecklingen för att säkerställa en ekonomiskt hållbar skolplanering.

4. Fördjupade granskningar

Nedan redovisas de fördjupade granskningar som berört nämnden under året.

4.1 Avtalsuppföljning inom måltidsservice

Varje år köper utbildningsnämnden in skolmåltider från externa entreprenörer för ca 113 mnkr. En granskning har genomförts i syfte att bedöma om utbildningsnämnden har en systematisk uppföljning och kontroll av ingångna avtal gällande skolmåltiderna i enlighet med lag och fullmäktiges styrdokument. Granskningen har genomförts genom intervjuer vid central förvaltning och tre skolor samt genom granskning av avtal och upphandlingsunderlag vid skolorna.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att nämnden delvis har en systematisk uppföljning och kontroll av ingångna avtal gällande skolmåltider. Nämnden behöver säkerställa att fullmäktiges krav på aktiv och strategisk avtalsförvaltning uppfylls samt att det utförs en dokumenterad uppföljning av att skolmåltider levereras till avtalade villkor och med efterfrågad kvalitet.

Enligt fullmäktiges inköpsprogram är varje nämnd och bolag i staden en egen upphandlande myndighet, med ansvar för affärsmässighet, avtalsefterlevnad och att följa styrdokument inom inköpsområdet. Fullmäktige och stadsledningskontoret har formulerat krav på avtalsuppföljning i regler för ekonomisk förvaltning, inköpsprogram och tillhörande tillämpningsanvisningar. Enligt inköpsprogram och anvisningar ska en aktiv avtalsuppföljning finnas för att säkerställa att upphandlande myndighet får den kvalitet som har avtalats. Det gäller även andra krav exempelvis gällande finansiell ställning, miljö- och klimatkrav, krav på att motverka korruption, efterlevnad av arbetsrättsliga villkor eller andra lagstadgade skyldigheter gällande skatt och arbetsgivaravgifter. Vidare ska en plan för avtalsuppföljning tas fram tidigt i upphandlingsprocessen.

Vid ett tjugotal av utbildningsnämndens egna skolor erbjuds skolmåltider via entreprenad. För skolmåltidsservice finns inga centralt upphandlade avtal utan skolorna upphandlar tjänsten själva. Stadens kategoriteam för måltider och livsmedel, där serviceförvaltningen är kategoriledare, har tagit fram mallar som använts i upphandlingarna, vilka baseras på fullmäktiges och kommunstyrelsens styrdokument för upphandling respektive måltider. Åtta av de tjugota måltidsserviceavtalen är enligt uppgift från stadens kategoriledare registrerade i stadens gemensamma avtalsdatabas och tre

avtal är anslutna till stadens gemensamma inköpssystem. Det innebär att majoriteten av avtalen inte är synliga vid uppföljningar av stadens eller nämndens inköp och att den uteblivna registreringen gör det svårare att utföra analys och kontroll på aggregerad nivå.

I två av de tre besökta skolorna finns plan för uppföljning angiven i avtalen med specificering av de avtalsvillkor som ska följas upp. Endast i en av dessa skolor har frekvens för uppföljningen angetts. I granskningen framkommer att de två skolor som har plan för uppföljning också har regelbundna avstämningar och dialog med leverantörens avtalsansvarige. Den tredje skolan har inte haft någon uppföljning under det senaste året och kan inte heller säkerställa att det gjorts dessförinnan. Samtliga skolor har däremot löpande och täta dialoger med leverantörens personal vid skolan.

Granskningen visar att det i stor utsträckning saknas dokumentation från leverantörskontroller och uppföljning av krav, och därmed en dokumenterad bedömning av i vilken utsträckning avtalet följs. Det framkommer att skolorna uppfattar att de genom den löpande dialogen med leverantörens driftsansvariga på plats vid skolans kök samt genom veckomenyer som förmedlas får en tillräcklig bild av synlig och upplevd kvalitet, volymer samt måltidssituation. Matråd med elever hålls även i samtliga skolor. Två av skolorna har, som nämnt, därutöver terminsvisa avstämningar med leverantörens avtalsansvariga. Dock har endast en av skolorna dokumentation från mötena med leverantören. Dokumentation från leverantörens egenkontroller, enkäter eller resultat av inspektioner finns inte heller sparad hos skolorna. För flertalet av avtalsvillkoren genomför skolorna vidare ingen uppföljning. Det kan gälla sådant som näringsinnehåll, fordon och transport, skatt och sociala avgifter eller arbetsmiljökrav.

I granskningen framkommer att ingen av skolorna har aktualiserat några sanktioner med anledning av fel och brister i tjänsten. Två av skolorna uppger att det inte varit aktuellt då de inte noterat sådana fel eller brister. Den tredje skolan har upplevt brister under senaste året, men då valt att inte förlänga avtalet. Revisionskontoret konstaterar att avsaknad av dokumentation från avtalsuppföljningar och av noterade avvikelser påverkar nämndens möjligheter att tillämpa avtalade sanktionsmöjligheter, som exempelvis viten eller hävning av avtal.

Enligt både lagkrav och villkor i de ingångna skolmåltidsavtalen ska utdrag ur belastningsregistret uppvisas för all personal som vistas i skolan. Skolorna uppger att det uppvisats för beställaren vid avtals-start, men granskningen visar att det saknas dokumentation

av att denna kontroll har gjorts. Personalomsättningen i skolköken uppges vara mycket låg och leverantören ger kontinuerlig uppdatering om tillfällig personal, dock uppvisas inte utdrag ur belastningsregistret för dessa.

I stadsledningskontorets tillämpningsanvisningar till inköpsprogrammet framgår att det ska finnas en utpekad funktion som är avtalsansvarig för varje enskilt avtal. Av intervjuer framgår att ansvaret för skolmåltidsavtalen ligger på respektive skola, men att avtalsansvaret inte finns nedtecknat. Revisionskontoret konstaterar att det finns fördelar med att dokumentera avtalsansvaret. Detta eftersom uppföljningsansvaret för måltidsserviceavtalen inte alltid följer rätten att teckna avtalen, då avtal med stora kontraktsvärden enligt delegationsordningen tecknas av grund- och gymnasiechef. Vissa skolor har även upphandlat tillsammans.

I fullmäktiges inköpsprogram anges att upphandlande myndighet ska se till att det finns tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för inköpsarbetet och för en aktiv avtalsförvaltning. I tillämpningsanvisningarna framgår att respektive förvaltning behöver klassificera sina avtal och leverantörer för att kunna avsätta resurser för uppföljning där de behövs bäst, så kallad strategisk avtalsstyrning. Då respektive skola getts ansvaret att följa upp sina avtal finns ingen sådan strategisk prioritering på central nivå. Revisionskontoret bedömer att nämnden bör säkerställa en strategisk avtalsstyrning, vilket inbegriper klassificering av skolmåltidsserviceavtalen, och att det sker en aktiv avtalsuppföljning. Detta då brister konstaterats i granskningen och då skolmåltidsserviceavtalen totalt sett uppgår till ett stort ekonomiskt värde samt är en viktig del av skolans verksamhet.

Nämnden rekommenderas att:

- Säkerställa att krav på strategisk avtalsstyrning och klassificering av avtal följs gällande skolmåltidsservice.
- Säkerställa att dokumenterad avtalsuppföljning, av kvalitet och andra väsentliga avtalsvillkor, genomförs för samtliga nämndens avtal om skolmåltidsservice.

4.2 Rektors förutsättningar

Revisionskontoret har granskat om utbildningsnämnden säkerställer att rektorerna i de kommunala grundskolorna har förutsättningar för att utöva sitt pedagogiska ledarskap och övriga uppdrag.

Enligt skollag och läroplaner har rektorn ansvar för att leda, följa upp och utveckla det pedagogiska arbetet i förhållande till nationella mål samt se till att resurser fördelas efter barnens och

elevernas olika förutsättningar och behov. Utöver detta pedagogiska ledarskap har rektorer även ansvar för flera andra områden såsom arbetsmiljö, kvalitetsutveckling, säkerhet och ekonomi samt ska förhålla sig till andra kommunala mål.

Den sammanfattande bedömningen är att utbildningsnämnden i allt väsentligt säkerställer att rektorer i de kommunala grundskolorna har förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap och övriga uppdrag.

Granskningen visar att rektorns roll och mandat i organisationen i allt väsentligt är tydligt. I Stockholms stad är utbildningsnämnden genom reglemente huvudman för de kommunala skolorna. Rektorn leder den enskilda skolan på delegation av utbildningsnämnden, beslutar om skolans inre organisation och är arbetsgivarrepresentant på skolan. Huvudmannaskap och ansvarsfördelning regleras i 2 kap i skollagen. Granskningen visar att rektorns uppdrag följer skollagens krav och att ansvarsfördelning och förväntningar har tydliggjorts i interna styrdokument såsom uppdragsbeskrivning för rektorer samt rutin för arbetsmiljöfördelning. Arbetsmiljödelegeringen är dokumenterad och känd. Uppdrag och ansvar upplevs av rektorer huvudsakligen som tydligt.

Rektor får enligt skollagen uppdra åt en anställd eller uppdragstagare, med tillräcklig kompetens och erfarenhet, att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i vissa frågor. I Stockholms stad har rektorer bland annat fördelat visst ansvar, mandat och ledningsuppgifter till biträdande rektorer eller administrativa chefer, samtidigt som det övergripande ansvaret ligger kvar på rektorn. Av granskningen framgår att biträdande rektorns uppdrag och roll generellt sett upplevs som tydligt. Biträdandes mandat kan dock upplevas otydligt gällande budget och ekonomi och de anser i lägre utsträckning än rektorerna att de har en tydlig uppdragsbeskrivning. Biträdandes uppdrag kan även skilja sig mycket åt mellan olika skolor till följd av att rektor själv beslutar över sin skolas inre organisation.

Vidare framkommer det av granskningen att rektorerna har relevant kompetens för uppdraget. Enligt skollagen får bara den person anställas som rektor som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt. Huvudmannen har i uppdrag att se till att varje rektor går en särskild befattningsutbildning. Möjlighet ska ges till kompetensutveckling. Granskningen visar att nämnden har etablerade rutiner för att säkerställa kompetens vid rekrytering av rektorer. Därtill finns fortbildningsinsatser, nätverk och forum för att upprätthålla och utveckla kompetens, även om tiden att delta i dessa upplevs begränsad.

Av granskningen framkommer att rektorer och biträdande rektorer har tillgång till ett utbud av stödresurser, som upplevs ha hög kvalitet. Särskilt lyfts tillgången till specialistkompetens, administrativt stöd, erbjudanden om utbildning och fortbildning och stöd i det systematiska kvalitetsarbetet som positivt. Samtidigt finns det hos rektorer och biträdande rektorer en upplevelse av att visst stöd fått en mer kontrollerande eller obligatorisk form över tid, vilket inneburit att stödet upplevs mindre anpassade till deras specifika förutsättningar och behov. Av enkät och intervjuer framkommer vidare att stödet inom fastighets- och lokalfrågor upplevs som otillräckligt. Det framkommer även att ansvarsfördelning vid större byggnationer inte upplevs fungera i praktiken, där rektor får ta ett större ansvar än vad rutinen för byggprojekt anger.

Rektor är, enligt läroplan för grundskolan, pedagogisk ledare och chef för lärare och övrig personal, med ett övergripande ansvar för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Granskningen visar att rektorer upplever att det pedagogiska ledarskapet ibland prioriteras ner på grund av hög administrativ belastning och omfattande krav inom en rad olika områden. Rektorer och biträdande rektorer har i många fall ett relativt stort antal medarbetare under sig, jämfört med andra chefer i offentlig sektor. Resultatet i Skolinspektionens skolenkät 2024 visar att undervisande lärare i Stockholms kommunala grundskolor i lägre utsträckning än genomsnittet i landet upplever att skolledningen har tillräcklig kännedom om skolans verksamhet för att leda och samordna verksamheten. Utvecklingsinsatser och förbättringsarbete som behövs på skolan upplevs även genomföras i något lägre grad.

Enligt arbetsmiljölagen ska arbetsgivaren vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall och i övrigt skapa en tillfredsställande arbetsmiljö. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bedrivas löpande och i samverkan med arbetstagare och skyddsombud. Av granskningen framkommer att det finns rutiner för fördelning av arbetsmiljöansvaret och för uppföljning av arbetsmiljön. Rektorer och biträdande rektorer upplever vidare att de har tillgång till forum för att ge synpunkter på sin egen arbetsmiljö. Däremot framgår att rektorer och biträdande rektorer upplever att frågor om deras arbetsbelastning och arbetstid inte följs upp, och att synpunkter som lämnas inte i tillräckligt stor utsträckning leder till att konkreta åtgärder vidtas.

Nämnden rekommenderas att:

- Tydliggöra och ge ledning i hur rollen som biträdande rektor kan utformas utifrån skollagens kontext inom den egna skolororganisationen.
- Säkerställa att respektive skolledning får tillräckligt stöd i fastighets- och lokalfrågor.
- Stärka uppföljnings- och åtgärdsarbetet kring rektorers och biträdande rektorers arbetsmiljö, dels för att säkerställa en långsiktigt hållbar arbetsmiljö, dels för att säkerställa att tid finns för att utföra det pedagogiska kärnuppdraget.

4.3 Anpassad gymnasieskola

Revisionskontoret har granskat om utbildningsnämnden bedriver utbildning och undervisning i anpassad gymnasieskola så att elevernas kunskapsutveckling främjas. Anpassad gymnasieskola har särskilda krav i skolförfattningarna och även en specifik läroplan. Eleverna ska, precis som övriga elever, få möjlighet att utveckla sina kunskaper så långt som möjligt. Det finns även bestämmelser exempelvis om vem som får undervisa inom skolformen, kring ändamålsenliga lokaler och en likvärdig utbildning. Skolformen ställer höga krav på flexibilitet och anpassningar samt hög lärarnärvaro för att kunna trygga goda lärmiljöer och kunskapsutveckling.

Granskningen visar att utbildningsnämnden i allt väsentligt bedriver undervisningen på ett sätt som främjar elevernas kunskapsutveckling. Bedömningen grundas på att utbildning och undervisning i huvudsak bedrivs i enlighet med de skrivningar i skollag och läroplan som granskningen utgått ifrån. Utvecklingsområden finns dock.

I granskningen framkommer att skolorna bedriver ett aktivt arbete för att eleverna ska få stöd och undervisning som ger dem möjlighet att, utifrån sina egna förutsättningar, utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Granskade skolor har arbetssätt som främjar goda kunskaper om varje elev och deras förutsättningar. Den pedagogiska planeringen utgår från att undervisningen ska följa elevens egen kunskapsutveckling och vara individualiserad. Granskningen visar att grundläggande krav i skollagen om studieplaner och utvecklingssamtal uppfylls. Åtgärder har vidtagits av nämnden för att implementera kunskapsuppdraget och individanpassa undervisningen i stadens anpassade gymnasieskolor. Bland annat inom ramen för ett flerårigt forskningsprojekt där samtliga anpassade gymnasieskolor i egen regi deltagit. En extern

utvärdering har visat att det bland annat har lett till att undervisningen i högre grad utgår från läro- och kursplaner.

Utmaningar finns dock i arbetet med goda lärmiljöer samt trygghet och studiero. Det framgår bland annat att det ökade behovet av elevplatser samt begränsningar i lokalerna har bidragit till svårigheter att tillskapa individuella lärmiljöer samt trygghet och studiero i alla skolor. I granskningen framkommer exempel där det saknas tillräckliga möjligheter till avskilda utrymmen, grupprum och bra gemensamhetsutrymmen eller ljudisolering och skolgård anpassad för målgruppen. Resultatet kan bli försämrad studiero, mer friktion mellan elever och ökad frånvaro för elever som inte klarar miljön. I granskningen framkommer inte någon dokumenterad uppföljning av lärmiljöer eller lokalernas påverkan på trygghet och studiero vid stadens anpassade gymnasieskolor. Revisionskontoret bedömer att utbildningsnämnden behöver utveckla uppföljningen av lärmiljöer samt analysen av vilka faktorer som bidrar till trygghet och studiero för att säkerställa att skollagens krav uppfylls.

Nämnden har själv identifierat ett behov av att undervisningen i högre grad ska bedrivas av behöriga lärare. För behörighet att undervisa i anpassade grundskolan eller anpassade gymnasieskolan krävs, enligt skollagen, som huvudregel en speciallärarexamen med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning, utöver förskollärary- eller lärarexamen eller motsvarande. Nationella undantagsregler finns t.o.m. 2028. Idag uppfyller endast ca 13 procent av lärarna i stadens anpassade gymnasieskolor behörighetskraven i skollagen, enligt förvaltningens egen kartläggning. Nämnden har hittills främst arbetat med informationsinsatser om möjligheten till fortbildning via det statligt finansierade lärarlyftet. Revisionskontoret menar att fler åtgärder behövs för att öka andelen behöriga för att säkerställa att undervisningen bedrivs av lärare med kunskap om på vilket sätt olika funktionsnedsättningar kan påverka elevernas förutsättningar, behov och möjlighet till lärande.

I granskningen framkommer även att det finns behov av att se över processen för kategorisering av elevens placering i behovsgrupper för att säkerställa att de får det stöd de behöver. Ersättningen utifrån den initialt bedömda behovskategorin upplevs av skolorna i många fall inte möta de behov eleverna har och omfattande arbete får läggas på att ansöka om ändrad behovskategori.

Enligt skollagen ansvarar varje huvudman för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla den egna utbildningen. Granskningen visar att nämnden i huvudsak har en systematisk uppföljning och utveckling av utbildningen i anpassad

gymnasieskola, men att det finns förbättringsområden. Rutiner finns för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas, liksom dokumenterade underlag som grund för analys. Rektorer har vidare identifierat utvecklingsområden som bör prioriteras inom den egna verksamheten. I granskningen framkommer dock att det upplevs vara svårt att hitta mätbara mål och utfallsmått för den anpassade skolformen. I dagsläget följer nämnden endast ett fåtal mål och indikatorer som ska visa vad som är god kvalitet i anpassad gymnasieskola. Revisionskontoret bedömer att planeringen och uppföljningen av anpassad gymnasieskola kan utvecklas så att den ger en tydligare samlad bild över utbildningens kvalitet på huvudmannanivå. Revisionskontoret bedömer också att analysen av vissa nationella krav i lag och föreskrifter bör stärkas, bland annat analysen av lärmiljöer och av yrkeskompetensen inom skolformen.

Nämnden rekommenderas att:

- Vidta åtgärder så att undervisningen i högre grad bedrivs av behöriga lärare med kunskap om elever med intellektuella funktionsnedsättningar.
- Säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet inkluderar uppföljning av lärmiljöer samt analys av vilka faktorer som bidrar till trygghet och studiero.
- Säkerställa att planeringen och uppföljningen av anpassad gymnasieskola i högre grad ger en samlad bild över utbildningens kvalitet på huvudmannanivå.

4.4 Hantering av betalkort (FirstCard)

Revisionskontoret har genomfört en granskning i syfte att bedöma om utbildningsnämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av betalkort (First Card). Utbildningsnämndens inköp med betalkort uppgår till 8 mnkr mellan 1 januari och 30 september 2025.

Den sammanfattande bedömningen är att utbildningsnämnden delvis har en tillräcklig intern kontroll i sin hantering av betalkort.

Granskningen har omfattat stickprovskontroll av 20 betalkortstransaktioner. Stickprovsgranskningen visar att transaktionerna i huvudsak är korrekt attesterade, redovisade och hanterade utifrån skattemässiga regler. Däremot saknas relevanta resebeslut vilket innebär att det finns risk för att resor skett i strid med fullmäktiges rese- och mötespolicy. Vidare har transaktioner identifierats där limitgränser inte efterlevts.

Nämnden rekommenderas att:

- Säkerställa att resor sker i enlighet med fullmäktiges rese- och mötespolicy.
- Säkerställa att hanteringen av betalkort efterlever fullmäktiges riktlinjer samt stadsdelningskontorets tillämpningsanvisningar.

4.5 Granskning av lönehantering

Revisionskontoret har genomfört en granskning i syfte att bedöma om utbildningsnämnden har en tillräcklig intern kontroll i processen för löneadministration. Den sammanfattande bedömningen är att nämnden i huvudsak säkerställt en tillräcklig intern kontroll i processen för löneadministration.

Stadsledningskontorets anvisningar anger hur ofta och vilka kontroller som ska genomföras av löner. De systematiska kontrollerna ska bland annat omfatta personalförteckning, utbetald lön, övertid, attesträtt, behörigheter, organisationsträd samt löneskulder. Granskningen visar att nämnden i huvudsak har genomfört kontrollerna i enlighet med anvisningarna.

5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har resulterat i ett antal rekommendationer. Rekommendationerna redovisas i bilaga 1.

Uppföljning visar att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. Väsentliga rekommendationer som återstår att åtgärda gäller bland annat avtalsuppföljning, hantering och redovisning av resor och representation, hantering av inventarier samt att säkerställa att elevhälsans samtliga yrkesgrupper i större utsträckning ska kunna genomföra förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Bilaga 1

Uppföljning av lämnade rekommendationer

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2025	Rektors förutsättningar Nämnden rekommenderas att: Tydliggöra och ge ledning i hur rollen som biträdande rektor kan utformas utifrån skollagens kontext inom den egna skolorganisationen. Säkerställa att respektive skolledning får tillräckligt stöd i fastighets- och lokalfrågor. Stärka uppföljnings- och åtgärdsarbetet kring rektors och biträdande rektors arbetsmiljö, dels för att säkerställa en långsiktigt hållbar arbetsmiljö, dels för att säkerställa att tid finns för att utföra det pedagogiska kärnuppdraget.	Se kommentar	Följs upp kommande år
Årsrapport 2025	Anpassad gymnasieskola Nämnden rekommenderas att: Vidta åtgärder så att undervisningen i högre grad bedrivs av behöriga lärare med kunskap om elever med intellektuella funktionsnedsättningar. Säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet inkluderar uppföljning av lärmiljöer samt analys av vilka faktorer som bidrar till trygghet och studiero. Säkerställa att planeringen och uppföljningen av anpassad gymnasieskola i högre grad ger en samlad bild över utbildningens kvalitet på huvudmannanivå.	Se kommentar	Följs upp kommande år
Årsrapport 2025	Avtalsuppföljning inom måltidsservice Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att krav på strategisk avtalsstyrning och klassificering av avtal följs gällande skolmåltidsservice. Säkerställa att dokumenterad avtalsuppföljning, av kvalitet och andra väsentliga avtalsvillkor, genomförs för samtliga nämndens avtal om skolmåltidsservice.	Se kommentar	Följs upp kommande år

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2025	Hantering av FirstCard Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att resor sker i enlighet med fullmäktiges rese- och mötespolicy. Säkerställa att hanteringen av betalkort efterlever fullmäktiges riktlinjer samt stadsdelningskontorets tillämpningsanvisningar.	Se kommentar	Följs upp kommande år
Revisionsrapport nr 5/2024	Att uppmärksamma skolfrånvaro Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att stadens grundskolor anmäler till nämnden när en utredning av en elevs frånvaro inletts, i enlighet med skollagen.	Delvis	Förvaltningen har påbörjat införande av ett nytt systemstöd som förväntas underlätta uppföljningen av om skolorna utreder elever med upprepad eller längre frånvaro.
Årsrapport 2024	Efterlevnad av offentlighetsprincipen Nämnden rekommenderas att: Arbeta fram styrdokument, rutiner eller liknande för hantering av allmänna handlingar, diarieföring och arkivering som är anpassade för skolenheternas verksamhet.	Ja	På förvaltningens intranät finns information, stödmaterial, vägledning, exempel samt vanliga frågor och svar kring utlämnande av allmän handling. Uppdaterad hösten 2025. Revisionskontoret bedömer materialet som utförligt och anpassat för utbildningsförvaltningens verksamhet. Därutöver stödjer förvaltningens centrala registratur skolorna i arbetet med bland annat registrering och hantering av allmänna handlingar. Rekommendationen bedöms åtgärdad.
Årsrapport 2024	Hot, hat och våld mot förtroendevalda Nämnden rekommenderas att: Analysera risken för hot, hat och våld mot nämndens förtroendevalda och se över om det finns ett behov av att stärka arbetet utifrån analysen, exempelvis gällande utbildning, förtydligande av ansvar och rutiner samt dokumentation av incidenter. Följa upp nämndens arbete med förtroendevaldas person-säkerhet i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag.	Se kommentar	Följs upp kommande år

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2024	Hantering och redovisning av resekostnader Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser resor. Säkerställa att efterhandskontroller görs i enlighet med stadens riktlinjer. (Rekommendationerna är delvis åtgärdade).	Delvis	Nämnden har vidtagit åtgärder genom att förnya tillämpningsanvisningar för resor, vilken publiceras på intranätet. Vid utbildningstillfällen informeras det om vikten av att följa dessa anvisningar. Vidare har nämnden infört att resebeslut ska bifogas till fakturan. Resebeslut för tjänsteresor beslutas av grundskole-/gymnasiechef för skolor och av avdelningschef för central förvaltning. Beslut om resor för elever fattas av rektor och områdeschefer inom grundskola och gymnasieskola. Resor med flyg ska alltid förhandsgodkännas av förvaltningsdirektör och godkännande ska tas med i resebeslutet som sedan diarieförs i eDok. De stickprov (totalt 4) som tagits på ett antal av de berörda reserelaterade kontona har i två stickprov saknat resebeslut. Resterande stickprov har granskats utan anmärkning.
Årsrapport 2024	Delegation och ärendehantering Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att genomförda uppföljningar dokumenteras skriftligen för att öka spårbarheten samt möjliggöra för jämförelser över tid.	Ja	Registraturen vid central förvaltning har gjort uppföljning av anmälda delegationsbeslut vid central förvaltning och samtliga skolor under året. Utfallet av kontrollerna har dokumenterats. Nämnden har vidare tagit upp anmälan av delegationsbeslut i internkontrollplanen och avrapporterat resultat av kontrollaktiviteter för att kontrollera risken i verksamhetsberättelsen 2025. Revisionskontoret noterar dock att förvaltningens egen uppföljning visar att flertalet skolor fortsatt inte anmält några delegationsbeslut till nämnden, även om antalet anmälda beslut har utvecklats i positiv riktning. Revisionskontoret kommer att följa frågan i inom ramen för den årliga granskningen av nämnden. Rekommendationen bedöms åtgärdad.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Revisionsrapport nr 10/2023	Avtalsuppföljning av lokalvård Nämnden rekommenderas att: Stärka den lokala avtalsuppföljningen av lokalvårdsavtal på samtliga skolenheter. Säkerställa att avtalade viten används när lokalvårdsavtalens villkor inte uppfylls. (Rekommendationerna är delvis åtgärdade).	Delvis	Under 2025 har utbildningsförvaltningen vidtagit flera åtgärder för att stödja skolenheterna i upphandling och avtalsuppföljning av lokalvårdsavtal. En metodhandbok för lokalvård i Stockholms stad har tagits fram, liksom en riskprofil för seriositetsprövning av leverantörer. Dessa kompletterar och knyter an till befintlig upphandlingsmall och tillämpningsanvisningar för upphandlingarna. Ett särskilt fokus har lagts på åtgärder i processen för upphandling av nya avtal, för att få bra och uppföljningsbara avtalsvillkor och seriösa leverantörer. Bland annat genom stödmaterialet för seriositetskontroller, medverkan av förvaltningens lokalvårdstrateg vid samtliga nya upphandlingar, möjlighet till slutbesiktningar inför byte av leverantör samt utökade möjligheter till egen referenstagning inom staden. Central förvaltning har under året genomfört fördjupad uppföljning av om leverantörer av lokalvård uppfyller arbetsrättsliga villkor enligt gällande ramavtal. Viteshanteringsprocessen har utvecklats, bland annat genom förenklade och mer generella vitesklausuler Förvaltningens egen uppföljning visar dock att det fortfarande finns skolenheter som behöver utveckla sin avtalsuppföljning och avvikelserapportering. Fortfarande är det även relativt ovanligt att viten används som sanktionsverktyg.
Revisionsrapport nr 4/2023	Hälsofrämjande lärmiljöer Nämnden rekommenderas att: Tydliggöra ambitionsnivån för skolornas hälsofrämjande arbete i syfte att ge förutsättning för likvärdiga lärmiljöer i stadens skolor.	Ja	Trygghetsdialoger har genomförts med samtliga grundskolor under åren 2023-2025. Inför dialogerna har respektive skolas elevhälsoplan granskats och feedback har getts vid behov. Under åren sedan granskningen genomfördes har nätverksmöten för elevhälsans professioner haft tema kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Kompetensutvecklingsinsatser kring lärmiljöer och undervisning finns att tillgå för skolorna. Stödfilmer har även tagits fram. Mallen för grundskolornas elevhälsoplan har reviderats under året. Den nya mallen lägger fokus vid systematisk analys av skolans elevhälsoarbete ska resultera i konkreta mål och en plan för skolans elevhälsoarbete under året/läsåret.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Revisionsrapport nr 2/2023	Anpassad grundskola Nämnden rekommenderas att: Ytterligare kartlägga och analysera behovet av behörigheter och kompetens inom stadens anpassade grundskolor, exempelvis avseende lärare med speciallärarexamen med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning och elevassistenter. Utveckla uppföljningen av lärmiljöer i det ordinarie systematiska kvalitetsarbetet. Utveckla analysen av elevernas kunskapsutveckling avseende samtliga elevgrupper inom anpassad grundskola. (Rekommendationerna är delvis åtgärdade).	Delvis	Flera åtgärder har vidtagits av förvaltningen sedan granskningen genomfördes. Revisionskontoret kommer att följa upp och verifiera åtgärderna under kommande år. Bland annat uppges en kartläggning av kompetenser och behörigheter för personal inom stadens anpassade grundskolor genomförts 2024-2025. Kartläggningen visar att det fortsatt är brist på behöriga speciallärare med inriktning intellektuell funktionsnedsättning. Förvaltningen uppger att de därför kommer stötta skolor ekonomiskt och organisatoriskt för att ge fler lärare möjlighet att vidareutbilda sig. Utbildningar erbjuds även kostnadsfritt för att elevassistenter om olika diagnoser och funktionsnedsättningar, tydliggörande pedagogik, lågaffektivt förhållningssätt samt elevbemötande. Lärmiljöer uppges ha varit ett fokusområde i förvaltningens kvalitets- och resultatdialoger skolorna under de senaste två åren. Utkast till kvalitetskriterier för god lärmiljö i den anpassade grundskolan har vidare tagits fram under året. Efter remiss till rådet för anpassad grundskola och funktionshinderrådet under våren 2026 förväntas implementering ske i verksamheterna.
Årsrapport 2023	Hantering av skolskjuts inom anpassad grund- och gymnasieskola Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att beslut om skolskjuts fattas av rätt delegat utifrån nämndens delegationsordning samt att besluten anmäls till nämnden. Tillsammans med servicenämnden tydliggöra ansvarsfördelningen samt stärka samverkan gällande hanteringen och uppföljning av skolskjuts inom de kommunala skolorna. (Rekommendationerna är delvis åtgärdade).	Delvis	Utbildningsförvaltningen har genomfört informationsinsatser under året samt även följt upp om skolorna anmäler beslut. Uppföljningen visar att det fortfarande finns variationer i skolornas hantering av besluten. Förvaltningen uppger att fortsatt arbete kommer ske för att säkerställa att rutiner för beslut om skolskjuts och anmälan till nämnd är gemensamma, kända och efterlevs. I den ursprungliga granskningen framgick att det finns behov av att ta fram och tydliggöra ansvarsfördelning för den verksamhetsnära avtalsuppföljningen gällande skolskjuts. Exempelvis när det gäller hantering av avvikelser och klagomål samt uppföljning av chaufförers utbildning och kontroll av belastningsregistret. Revisionskontorets uppföljning visar att ett samverkansforum bildats mellan de båda förvaltningarna gällande hantering av skolskjuts. Gemensamt beslut har tagits om att ta fram material till vårdnadshavare om hur avvikelser ska rapporteras. Det framkommer inte om någon förtydligande gjorts gällande ansvarsfördelningen i övrigt. Serviceförvaltningen konstaterar vidare att beställare av skolskjuts vid skolorna behöver mer utbildning i avtalet. Rekommendationerna bedöms delvis åtgärdade.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2023, 2022, 2020	Förtroendekänsliga poster Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att stadens och nämndens anvisningar och regler följs vad gäller attest som avser resor och konferenser, utbildning samt representation.	Delvis	Nämnden har vidtagit åtgärder genom att anlita extern konsult för kontroll av kostnader avseende resor och representation. Från och med september utför nämnden själv dessa kontroller. Kontrollen innebär att en genomgång av kostnader för resor, konferenser, kurser och representation genomförs. Vid senaste utbildningstillfället för administrativa chefer och personal med fakturahantering i Agresso har rutiner och kontroller ytterligare tydliggjorts. De stickprov (totalt 6) som tagits på berörda rese- och representationskonton visar att syfte för kostnad saknas avseende ett stickprov. Resterande stickprov har granskats utan anmärkning.
Årsrapport 2023	Granskning av löneprocessen Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att attest görs av behörig och i rätt tid i enlighet med stadens anvisningar.	Ja	Den granskning som revisionskontoret gjort under året visar att nämnden har tillräcklig intern kontroll i processen för löneadministration. Rekommendationen bedöms som åtgärdad. Granskningen visar dock att spårbarheten avseende genomförda kontroller kan förbättras genom att tydliggöra vad som har kontrollerats, resultatet av utförd kontroll och eventuella åtgärder samt information om när och av vem som kontrollen har utförts.
Årsrapport 2023	Hantering av transportkostnader Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att hantering av viten sker enligt stadens regelverk.	Ja	Nämnden har vidtagit åtgärder genom att upprätta en intern rutin för hantering av viten. Rutinen har kommunicerats på inköpsnätverk och nätverk för administrativa chefer. Vidare har nämnden vid två utbildningstillfällen gått igenom ekonomimodellen och tryckt på hur viktigt det är att använda rätt konto vid godkännande och attest på fakturor i Agresso. De stickprov (totalt 2) som tagits på det berörda kontot har inte visat på några avvikelser.
Revisionsrapport nr 8/2022	Stadens fritidshem Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att samtliga av stadens fritidshem har personal, med rätt behörighet, som bedriver och ansvarar för undervisningen utifrån skollagens krav. Utveckla den systematiska kvalitetsuppföljningen av fritidshemsverksamhet så att den bland annat omfattar analys av elevgrupper.	Se kommentar	Följs upp kommande år.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Revisionsrapport nr 4/2022	Stöd till unga vuxna med funktionsnedsättning att komma i arbete Nämnden rekommenderas att: Tydliggöra formerna för samverkan vid elevens övergång från anpassad gymnasieskola till arbete, studier eller annan sysselsättning. Arbetet bör även innefatta att tydliggöra det motiverande och uppsökande arbete som ska ske i enlighet med lagstadgade skyldigheter.	Ja	Stödmaterialet för samverkan mellan skolan och socialtjänsten har reviderats under 2025 med beaktande av nya socialtjänstlag. I stödmaterialet finns beskrivning av rutiner vid övergång från gymnasiet till arbete, daglig verksamhet eller annan sysselsättning. Denna inkluderar rutin för övergångar för de ungdomar som har behov av andra insatser än arbete och studier. Skolan är ansvarig för att en handlingsplan tas fram och att samverkan sker med socialtjänsten. Förvaltningen har under året följt upp om skolorna arbetar enligt rutinen. Uppföljningen visade att det finns dokumentation från planeringen samt att möten och dialoger genomförs med socialtjänsten för att säkerställa planeringen för ungdomen efter slutförd utbildning. Rekommendationen bedöms åtgärdad.
Årsrapport 2022	Modersmålsundervisning Nämnden rekommenderas att: Analysera konsekvenserna av den ekonomiska modellen för grundskolornas modersmålsundervisning och hur modellen påverkar enskilda skolors ekonomiska förutsättningar. Vidare bör nämnden utveckla den övergripande analysen av stadens modersmålsundervisning och studiehandledning. (Rekommendationerna är delvis åtgärdade.)	Delvis	En utredning av Språkcentrums ekonomi och styrning har redovisats under 2025. Ett antal åtgärder har vidtagits i syfte att bidra till ökad kvalitet och kostnadseffektivitet. I samband med översynen identifierades bland annat ett behov av att göra ytterligare översyn av effekterna av nuvarande ersättningssystem samt vid behov föreslå en annan utformning. Detta då det identifierades finnas risk för att ersättningssystemet dels kan vara dyrt för flera grundskolor, dels inte skapa tillräckligt med incitament för större undervisningsgrupper. Beslut om sådan vidare utredning ska genomföras tas under våren 2026. Revisionskontoret kommer under 2026 följa upp resultatet av eventuellt fortsatt utredning samt förvaltningens analys av modersmålsundervisningen.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2022	Granskning av inköpsprocessen – konsulttjänster Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att tjänster som faktureras överensstämmer med avtalade villkor.	Ja	Nämnden har vidtagit åtgärder genom att Funktionen för upphandling och inköp under 2025 har tagit fram en rutin för kontroll och uppföljning av de ramavtal för konsulter och bemanningstjänster som funktionen ansvarar för. Rutinen avser i första hand pedagogiska bemanningstjänster samt bemanningstjänster inom elevhälsan. Kontrollen genomförs av Serviceförvaltningen. För pedagogiska bemanningstjänster genomfördes kontrollmomentet i januari 2025 samt löpande under året, med en slutredovisning i november. Inom elevhälsan anges att uppföljningen under 2025 främst har fokuserat på kvalitet, medan den ekonomiska uppföljningen begränsats till en mer övergripande nivå, och att stickprov på fakturor därför har flyttats fram till 2026. Nämnden anger att stickprovskontroller framöver kommer att ingå som en del av den löpande avtalsförvaltningen för samtliga avtal som omfattar konsulter och /eller bemanningstjänster. Eventuella avvikelser ska hanteras enligt respektive avtal.
Revisionsrapport nr 5/2021	Språkutveckling i grundskolan Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att screening (ett sätt att mäta elevers språknivå) genomförs och att elever erbjuds extra anpassningar och särskilt stöd i enlighet med skollagen. (Rekommendationen åtgärdad). Tillse att fritidshemmen har tillräcklig kompetens och på ett aktivt sätt bidrar till det språkutvecklande arbetet. (Rekommendationen kvarstår)	Delvis	Förvaltningen uppger att samtliga skolor med elever i F-årskurs 3 använder det obligatoriska karläggningsmaterialet för förskoleklass och de obligatoriska bedömnings-stöden för årskurs1-3 (Screening). Detta framkommer genom grundskolesamordnarnas uppföljning av skolornas rapportering i InfoMentor. En del skolor använder även andra screeningar som ex Lexplore. Syftet med detta är att så tidigt som möjligt identifiera elever i behov av särskilt stöd för att kunna göra extra anpassningar och särskilt stöd i enlighet med skollagstiftning. Förvaltningen uppger även genomföra utbildningsinsatser för att stärka skolans kompetens att genomföra utredning kring särskilt stöd (USS). Rekommendationen bedöms åtgärdad. Förvaltningen uppger vidare att ett aktivt arbete pågår för att stärka kompetensen i stadens fritidshem genom bland annat nätverk för personal och deltagande i ett omfattande Ifous-projekt. Ifous-projektets inriktning är fritidshemmets bidrag till elevers måluppfyllelse. Slutrapportering av projektet görs under 2026. Revisionskontoret kommer att följa upp rekommendationen i samband med uppföljning av rekommendationer från granskning av stadens fritidshem. (Revisionsrapport nr 8/2022)

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Revisionsrapport nr 6/2021	Elevhälsan i stadens grundskolor Nämnden rekommenderas att: Stärka skolenheternas strategiska styrning av elevhälsan, exempelvis behöver kopplingen mellan behovsanalys, resurssättning och prioriteringar tydliggöras. (Rekommendationen åtgärdad.) Klargöra vilka åtgärder som behöver vidtas för att elevhälsans samtliga yrkesgrupper i större utsträckning ska kunna genomföra förebyggande och hälsofrämjande insatser. (Rekommendationen kvarstår.)	Delvis	Sedan den ursprungliga granskningen har insatser gjorts för att integrera elevhälsan i skolans systematiska kvalitetsarbete. Utbildning har genomförts för skolledningar om systematiskt elevhälsoarbete. En ny mall för elevhälsoplan har uppdaterats under 2025, som ska användas av samtliga skolor. Mallen har tydligare fokus på analys, identifiering av utvecklingsområden och plan för åtgärder än tidigare mallar. Grundskoleavdelningen har vidare bl.a. etablerat trygghetsdialoger som löpande ska genomföras med stadens grundskolor i syfte att få en aktuell bild av, och att stödja, skolornas elevhälsoarbete. Utvecklingsområden kan fortsatt konstateras med revisionen bedömer att åtgärder vidtagits för att stärka den strategiska styrningen. Rekommendationen bedöms åtgärdad. I nämndens verksamhetsplan 2025 finns ett uppdrag att öka andelen psykologer i den lokala elevhälsan. I nämndens patientsäkerhetsberättelse för elevhälsan 2025 konstateras dock att det finns ett stort antal grundskolor som inte haft tillgång till psykolog under året och därmed inte når upp till skollagens krav att elevhälsan ska omfatta psykologiska insatser. Förvaltningen har i uppdrag att under 2026 utreda hur andelen fasta psykologer inom grundskolan kan öka. Revisionskontoret noterar att det finns nya lagförslag på området utifrån SOU 2025:113 som kan behöva beaktas i arbetet. Rekommendationen kvarstår.
Årsrapport 2021	Intern kontroll på grund- och gymnasieskolan Nämnden rekommenderas att: Säkerställa ett fortsatt utvecklingsarbete avseende intern kontroll på skolenheterna. Exempelvis genom att skapa ökad medvetenhet och tydliggöra värdet av riskanalyser och interna kontroller. (Rekommendation kvarstår.) Tydliggöra, dokumentera och formalisera arbetet för att minska risken för oegentligheter inom skolköken. (Rekommendation åtgärdad.)	Delvis	Under 2025 har nämnden sett över hur processen för intern kontroll med fokus på väsentlighets- och riskanalys och internkontrollplan kan utvecklas. Nya arbetssätt implementeras inför 2026, där ambitionen är att tydliggöra verksamheternas ansvar för den interna kontrollen. Revisionskontoret kommer att följa utvecklingen av arbetet. Rekommendationen bedöms delvis åtgärdad. Information har gått ut till samtliga kökschefer och administrativa chefer med regler för hur skolköken ska hantera mat. Rekommendationen bedöms åtgärdad.

Rapport	Rekommendation	Har åtgärder vidtagits (Ja/Delvis/Nej)	Uppföljning
Årsrapport 2021	Granskning av inköpsprocessen - reparationer och underhåll Nämnden rekommenderas att: Säkerställa att transaktionerna är korrekt hanterade avseende kontering. (Rekommendation kvarstår)	Delvis	Nämnden har vidtagit åtgärder genom att hålla utbildning där ekonomimodellen gått igenom samt genom att aktuell kod- och kontoplan numer publiceras och uppdaterats direkt på intranätet. I denna ingår ett blad med en lathund så att rätt konto för olika transaktioner lättare ska hittas. De stickprov (totalt 6) som tagits på ett de berörda kontona avseende reparation och underhåll har visat att ett stickprov avseende investering felaktigt redovisats som reparation och underhåll. Övriga stickprov har granskats utan anmärkning.
Årsrapport 2020	Hantering av inventarier Nämnden rekommenderas att ta fram övergripande riktlinjer och rutiner för inventariehantering och förankra dessa på skolenheterna. (Rekommendation åtgärdad.) Nämnden bör överväga att ta fram centrala rutiner som stöd till skolorna för hemlån, stöldmärkning och stöld. (Rekommendation åtgärdad.) Nämnden rekommenderas att utveckla och stärka den interna kontrollen avseende inventariehantering och förankra kontrollen på skolenheterna. Exempelvis genom ökad stickprovsinventering. (Rekommendation kvarstår)	Delvis	Utbildningsförvaltningen har tagit fram anvisningar för inventering av maskiner och inventarier, inklusive korttidsinventarier, samt för hemlån. På intranätet framgår att stöldbegärliga inventarier ska märkas. Rekommendationerna om att ta fram rutiner bedöms vara åtgärdade. Ekonomiavdelningen kontrollerar att förteckning från genomförd inventering inkommer från skolenheterna årligen. Det framkommer dock att förteckningar inte inkommit från ett flertal skolenheter. Det görs heller ingen kontroll av förteckningarnas innehåll eller fullständighet vid central förvaltning. Rekommendationen om att utveckla kontrollen av skolenheternas efterlevnad av rutinerna bedöms delvis åtgärdad.
Årsrapport 2020	Studie- och yrkesvägledning på gymnasiet Nämnden rekommenderas att: Vidareutveckla det systematiska kvalitetsarbetet när det gäller att följa upp, analysera och utvärdera arbetet med studie- och yrkesvägledning, både på central förvaltning och på skolnivå. I detta arbete kan samverkan mellan studie- och yrkesvägledare och övrig pedagogisk personal samt arbetet med att integrera studie- och yrkesvägledning med ordinarie undervisning ingå. Tillse att gymnasieskolorna utvecklar arbetet med att dokumentera arbetssätt och rutiner. (Rekommendationerna är delvis åtgärdade)	Delvis	Kvalitetsledningssystem för studie- och yrkesvägledningen finns i förvaltningens Program för elevhälsa. Förvaltningen har i slutet av året genomfört en uppföljning av studie- och yrkesvägledningen utifrån rekommendationerna samt för att se hur skolorna använder sig av kvalitetsledningssystemet. Uppföljningen visar på flera utvecklingsområden i linje med revisionskontorets ursprungliga granskning. Bland annat att det behövs en mer strukturerad och systematisk uppföljning av studie- och yrkesvägledningen. Samverkan mellan studie- och yrkesvägledare och pedagogisk personal behöver även vidareutvecklas och formaliseras. Därutöver finner utredningen att det finns behov av en enhetlig dokumentationsstandard som klargör vad som dokumenteras i vilka system och hur uppföljning ska ske. Förvaltningen uppger att skolornas systematiska elevhälsoarbete kommer att tydliggöras och följas upp på ovanstående områden. Revisionskontoret kommer att följa detta arbete inom ramen för sin löpande granskning.

Bilaga 2 Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier och nivåer som ligger till grund för revisionskontorets bedömningar. Kriterierna bygger på Sveriges Kommuner och Regioners God revisionssed i kommunal verksamhet, SKYREVs Vägledning nr 6 Grundläggande granskning samt kommunfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.

Bedömning av ändamålsenlighet och ekonomi

Bedömningen utgår från att nämndens/bolagets:

- verksamhet bedrivits i enlighet med gällande lagar, föreskrifter m.m.,
- verksamhet har uppnått kommunfullmäktiges mål, resultatkrav, samt efterlever reglemente/bolagsordning och övriga direktiv,
- verksamhetsresultat och det ekonomiska resultatet står i ett rimligt förhållande till varandra.

Bedömning av intern styrning och kontroll

Bedömningen utgår från att nämnden/bolaget har en intern styrning och kontroll som bidrar till måluppfyllelse, ändamålsenlig verksamhet och regelefterlevnad. Det ska även finnas systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Nämnden/bolaget har:

- en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- ett systematiskt riskarbete.
- riktlinjer och rutiner för väsentliga områden.
- tillförlitlig och tillräcklig information om verksamhet och ekonomi.
- tillräcklig beredning av ärenden.
- systematisk uppföljning av ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, inklusive analys av och åtgärder vid eventuella väsentliga avvikelser.

Bedömningsnivåer

I huvudsak tillfredsställande/tillräcklig

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

Delvis tillfredsställande/tillräcklig

Bedömningskriterier är delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas.

Inte tillfredsställande/tillräcklig

Bedömningskriterierna är inte uppfyllda. Väsentliga brister behöver åtgärdas snarast.